

Årslev Kommune

Teknisk Afdeling

Bystævnet 21 - 5792 Årslev
Tlf. 63 904 500 - Fax 63 904 505 - Giro 703-4067

Den 7. september 2006

Journalnr.

Kontaktperson direkte:

Flemming Jensen

tlf. 63 904 566

fj@aarslev.dk

Christian Madsen
Bystævnet 1
5792 Årslev

Miljøgodkendelse

af slagtesvineproduktion omfattende 249 dyreenheder (DE) på ejendommen matrikel nr. 67 a Rolfsted By, Rolfsted beliggende Skovlækkevej 8, 5792 Årslev, CVR. nr. 75805616, P nr. 1003189621.

Sammendrag

Der gives miljøgodkendelse til landbrug med svineproduktion på op til 249 DE, svarende til en besætning på 8.715 slagtesvin (30-102 kg).

Godkendelsen omfatter hele ejendommen.
Landbruget har listebetegnelsen I101d.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra dato.

Retsbeskyttelsen for miljøgodkendelsen udløber 8 år efter, at godkendelsen er endeligt meddelt.

- ./. Forudsætningerne for godkendelsen herunder miljømæssig vurdering af ansøgningen findes i vedlagte "Miljøteknisk Redegørelse" af 15. august 2006.

Konklusion i Miljøteknisk Redegørelse:

I redegørelsen konkluderes det, at virksomheden kan drives uden øgede gener eller risiko for omgivelserne, når de efterfølgende vilkår overholdes.

Kommunens afgørelse

Årslev Kommune godkender svineproduktionen på Skovlækkevej 8, 5792 Årslev efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5, § 33, på følgende betingelser:

Vilkår

Indretning og drift

1. Ejendommen drives i overensstemmelse med det ansøgte, og det som er beskrevet i Miljøteknisk Redegørelse.
2. Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 8.715 slagtesvin, svarende til 249 DE jf. den beregningsmetode, der er gældende jf. bekendtgørelse af ændring til husdyrgødningsbekendtgørelsen¹ nr. 813 af 19. juli 2004.

Der kan tillades en variation i ind- og afgangsvægten på 30-35 kg og 87-112 kg, under forudsætning af at:

- 1) Årsproduktionen skal holdes på maksimalt 249 DE i slagtesvin.
- 2) S sammensætningen af svin på stald må på intet tidspunkt medføre en større samlet belægning end 150 tons svin på stald ad gangen.

Støj

3. Virksomhedens bidrag til støjniveauet ved nærmeste bolig må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Dette gælder dog ikke for almindelig brug af landbrugsredskaber og cyklonstøj ved foderleverance, når foderet leveres mandag - fredag mellem kl. 07.00-18.00.

Husdyrgødning og vaskevand

5. Al vask af maskiner, udstyr og dyretransportvogne samt påfyldning af sprøjte skal ske på befæstet plads med afløb til opsamlingsbeholder.
6. Vaskevand fra stalde, foderrekvisitter o. lign. skal ledes til opsamlingsbeholder.
7. Udspreddingen af husdyrgødning skal følge anvisningerne i de obligatoriske mark- og gødningsplaner, som skal være tilpasset vilkårene i denne godkendelse.

¹ Bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

8. Virksomheden skal ved indretning og drift af staldanlæggene søge, at ammoniakfordampningen fra staldanlæggene minimeres. Derudover må lagertankene ikke have uoverdækket gylleoverflade i mere end 7 sammenhængende dage årligt.
9. Der skal årligt udarbejdes et regnskab over virksomhedens kvælstof og fosforomsætning, i overensstemmelse med Miljøteknisk Redegørelse.

Lugt og støv

10. Staldlugtene må kun ledes ud gennem ventilationsafkastene.
11. Ventilationsafkastene på den nye stald skal etableres således, at alle afkast med luftfyldelse på over 10.000 m³ som minimum skal være afsluttet omkring kiphøjde eller derover.
12. Det skal ved hensigtsmæssig indretning og drift af staldanlæggene sikres, at driften ikke giver anledning til væsentlige staldlugtgener ved nabobeboelse.
13. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lugtgener, skal der opstilles og gennemføres en handlingsplan, der kan reducere lugtgenerne til et acceptabelt niveau.
14. Der kan med henblik på vurdering af lugtstofemissionens størrelse stilles krav om lugtmåling, dog maksimalt 1 gang pr. år. Inden måling og beregning foretages, skal undersøgelsesprogrammet godkendes af kommunen.
15. Ventilatorer skal renholdes og vedligeholdes efter behov, dog mindst en gang om året, således at de fungerer optimalt.
16. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Forebyggende foranstaltninger

17. Der skal gennemføres en effektiv fluebekæmpelse i staldene.
18. Opbevaring af døde dyr skal indtil afhentning til destruktion ske på befæstet plads under kadaverkappe og/eller i godkendte containere.

Affald

19. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Tilsyn og kontrol

20. Som dokumentation for at godkendelsens vilkår 3 overholdes, kan virksomheden 1 gang årligt blive pålagt at udføre en måling eller beregning af støj. Undersøgelsen skal udføres af autoriserede personer, og undersøgelsesprogrammet skal godkendes af kommunen.
21. Med mindre andet aftales med kommunen, skal målinger og beregninger udføres efter retningslinierne i Miljøstyrelsens vejledninger:
- Nr. 2/2001: "Luftvejledningen"
- Nr. 6/1984: "Måling af ekstern støj fra virksomheder"
- Nr. 5/1993: "Beregning af ekstern støj fra virksomheder"
- Nr. 4/1997: "Godkendelse af husdyrbrug, 2. udgave"
22. Godkendelsen tages op til første revurdering efter 8 år og herefter mindst hvert 10. år.

Egenkontrol

23. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtning- og overførselsaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

Andre miljøregler

Affaldsbekendtgørelsen⁴ hvoraf det bl.a. fremgår, at farligt affald skal opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand. Opbevaringspladsen skal indrettes, så der kan opsamles spild der svarer til rumindholdet af den største beholder.

Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinierne beskrevet i det gældende regulativ.

Kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder regler for håndtering og sortering samt pligten til at benytte en affaldstransportør, der er registreret hos kommunen.

Ændringer på virksomheden

Enhver drifts- eller bygningsmæssig ændring skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald.

Ændringer i virksomhedens ledelse skal anmeldes til kommunen.

Klagevejledning

Der kan skriftligt klages over denne afgørelse inden 4 uger fra offentliggørelse. De klageberettigede er foruden de oplyste kopimodtagere enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Eventuel klage skal sendes til kommunen, som sender den videre til Skov- og Naturstyrelsen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort i Midtfolyns Posten tirsdag den 12. september 2006.

Sidste frist for indgivelse af klage vil således være tirsdag den 10. oktober 2006 ved kontortids ophør.

Virksomheden vil få besked, hvis der kommer klager over afgørelsen. En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Skov- og Naturstyrelsen bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Fristen regnes fra annonceringsdatoen.

Med venlig hilsen

Flemming Jensen
Miljøtekniker

Kopi til:

Fyns Amt, Miljø- og Arealafdelingen, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ

Embedslægereion Syddanmark, Vedelsgade 17A, 7100 Vejle

Arbejdstilsynet Kreds Fyns Amt, Dannebrogsgade 1, 5000 Odense C

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Patriotisk Selskab Ørbækvej 276, 5220 Odense SV

Miljøcenter Fyn/Trekantområdet, Niels Bohrs Allé 181, 5220 Odense SØ (JKR)

MILJØCENTER

Fyn/Trekantområdet

Miljøteknisk Redegørelse

efter ansøgning om

miljøgodkendelse

af svinebrug på ejendommen

matrikel nr. 67a

beliggende

Skovlækkevej 8

5792 Årslev

CVR. Nr. 75805616

P. Nr. 1003189621

15. august 2006

JKR/htk 220985

20052391

Indholdsfortegnelse

<u>Indledning</u>	3
<u>Ansøgning og foreliggende oplysninger</u>	3
<u>Oplysninger om ansøger og ejerforhold</u>	3
<u>Oplysninger om virksomhedens art</u>	3
<u>Foreliggende oplysninger</u>	3
<u>Forhold til miljøbeskyttelsesloven og bekendtgørelser</u>	4
<u>VVM screening</u>	5
<u>Beliggenhed</u>	5
<u>Zonestatus</u>	5
<u>Planmæssige forhold for området</u>	6
<u>Indretning og drift</u>	6
<u>Dyrehold opgivet i antal dyr og DE</u>	6
<u>Dyrehold opgivet i antal stipladser</u>	6
<u>Driftstid</u>	6
<u>Ventilation</u>	7
<u>Kilder til forurening</u>	7
<u>Lugt</u>	7
<u>Støj</u>	8
<u>Støv</u>	9
<u>Fluer/rotter</u>	9
<u>Spildevand</u>	9
<u>Opvarmning</u>	9
<u>Affald</u>	9
<u>Husdyrgødning</u>	9
<u>Udspretningsareal</u>	10
<u>Natur- og grundvandsforhold i relation til udspretningsarealerne</u>	10
<u>Overfladevand</u>	11
<u>Grundvand</u>	11
<u>Naturområder</u>	11
<u>Kvælstof og fosfor</u>	13
<u>Kvælstof</u>	14
<u>Fosfor</u>	15
<u>Miljømål jf. regionplanen</u>	15
<u>Vurdering af næringsstofbelastning på arealer/recipienter</u>	15
<u>Forureningsbegrænsende foranstaltninger, herunder også BAT</u>	16
<u>Risikobetonede aktiviteter</u>	16
<u>Samlet miljøteknisk vurdering</u>	16
<u>Relationer til miljøbeskyttelsesloven</u>	16
<u>Produktionen og forslag til vilkår</u>	17

Indledning

Årslev Kommune modtog den 10. april 2006 ansøgning om miljøgodkendelse af dyrehold i forbindelse med udvidelse på ejendommen matrikel nr. 67a. Rolsted by, Rolsted by, beliggende Skovlækkevej 8, 5792 Årslev. Miljøcentret blev herefter af kommunen anmodet om at udarbejde forslag til miljøgodkendelsen.

Det fremgår af materialet, at dyreholdet ønskes udvidet og ændret fra so- og slagtesvineproduktion på i alt 226 dyreenheder (DE) til udelukkende at bestå af slagtesvin 8.715 stk. svarende til 249 DE.

Det er i lovens § 40 b stk. 1 anført, at Miljø- og Energiministeren opretter et miljøansvarlighedsregister over de personer og selskaber m.v., der er omfattet af § 40 a.

Da ingen i virksomhedens ledelse er anført i dette register kan der meddeles godkendelse uden særlige vilkår om sikkerhedsstillelse.

Ansøgning og foreliggende oplysninger

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Ansøger	Christian Madsen
Telefon nr.	65992272/40373733
E-Mail	aarslevg@post5.tele.dk
CVR-nummer	75805616
P-nummer	1003189621
CHR-nummer	99677
Gårdens navn	Hudevad vestergård
Beliggenhed	Skovlækkevej 8
Hovedmatrikel	67 a Rolsted by, Rolsted
Kontaktperson	Christian Madsen, Bystævnet 1, 5792 Årslev

Oplysninger om virksomhedens art

Den ansøgte produktion omfatter 8.715 slagtesvin (2.250 stipladser). Virksomheden er blevet godkendelsespligtig pga. udvidelsen og omlægningen (mere end 210 DE slagtesvin eller 2.000 stipladser).

Virksomheden vil få listebetegnelsen I.101 d.

Foreliggende oplysninger

1. Skema for anmeldelse af landbrugsbyggeri.
2. Oversigtstegning med placering af stald- og gødningsanlæg på ejendommen.

3. Tegning over staldindretning med fordeling af stipladser og placering af ventilationsafkast mm.
4. Beskrivelse af ventilationsforholdene på ejendommen.
5. Beskrivelse af produktion og anvendelse af husdyrgødningen på virksomheden.
6. Kort med markerede udspretningsarealer opdelt i ejede, forpagtede og gylleaftaler – meget gerne elektronisk. (Vær opmærksom på at der ikke kan stilles vilkår til gylleaftaler og at der derfor overvejende bør være tale om forpagtede arealer hvor miljømæssige forbedringer kan indarbejdes i form af sædskifte tilpasninger, forudsat at sådanne er nødvendige på arealerne).
7. N- og P-regnskab med oplysninger om BAT til reduktion af ammoniak emission og udvaskning af nitrat, samt hvordan evt. fosforoverskud nedbringes.
8. Øvrige oplysninger jf. bilag 3 II i godkendelsesbekendtgørelsen.

Desuden har miljøcentret besøgt ejendommen 10. august 2006 hvor der ligeledes blev noteret supplerende oplysninger.

Forhold til miljøbeskyttelsesloven og bekendtgørelser

Miljøgodkendelsen gives i henhold til kap. 5 i miljøbeskyttelsesloven (Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 om miljøbeskyttelse med senere ændringer) og i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen (Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed).

Kommunen er godkendende og tilsynsførende myndighed.

Miljøgodkendelsen er omfattet af en retsbeskyttelsesperiode på 8 år fra modtagelsen eller ved klage 8 år fra endelig afgørelse. Herefter kan de enkelte vilkår tages op til revision. I særlige tilfælde kan godkendelsens vilkår tages op til revision tidligere jf. §§ 41 a og 41 d i miljøbeskyttelsesloven.

Godkendelsespligtige husdyrbrug er (i)-mærkede listevirksomheder (omfattet af IPPC direktivet), hvilket blandt andet betyder, at godkendelsesmyndigheden regelmæssigt skal revurdere godkendelsen og om nødvendigt ajourføre vilkårene i lyset af den teknologiske udvikling. Den næste revurdering skal således ske senest 8 år efter denne revurdering, dvs. i år 2016.

Ved gennemgang af virksomheden og den ansøgte produktion skal det vurderes, hvorvidt bedriften lever op til kravene i gældende miljølovgivning.

Der skal vurderes på virksomhedens samlede belastning og der skal evt. stilles vilkår, der sikrer at forureningskilder ikke giver anledning til uacceptabel forurening. Forureningskilder er bl.a. støj, lugt, støv og næringsstof overskudstilførsel og udvaskning.

Virksomheden er omfattet af bekendtgørelse om brugerbetaling¹. Dette medfører, at virksomheden skal betale brugerbetaling til kommunen pr. forbrugt time til tilsyn og godkendelse. I 2005 udgjorde brugerbetalingen 243,40 kr. pr. time.

VVM screening

Fyns Amt har den 2 marts 2006, afgjort at der ikke er VVM pligt ved det ansøgte. Denne afgørelse er truffet under forudsætning af at projektbeskrivelsen og eventuelle tilretninger overholdes.

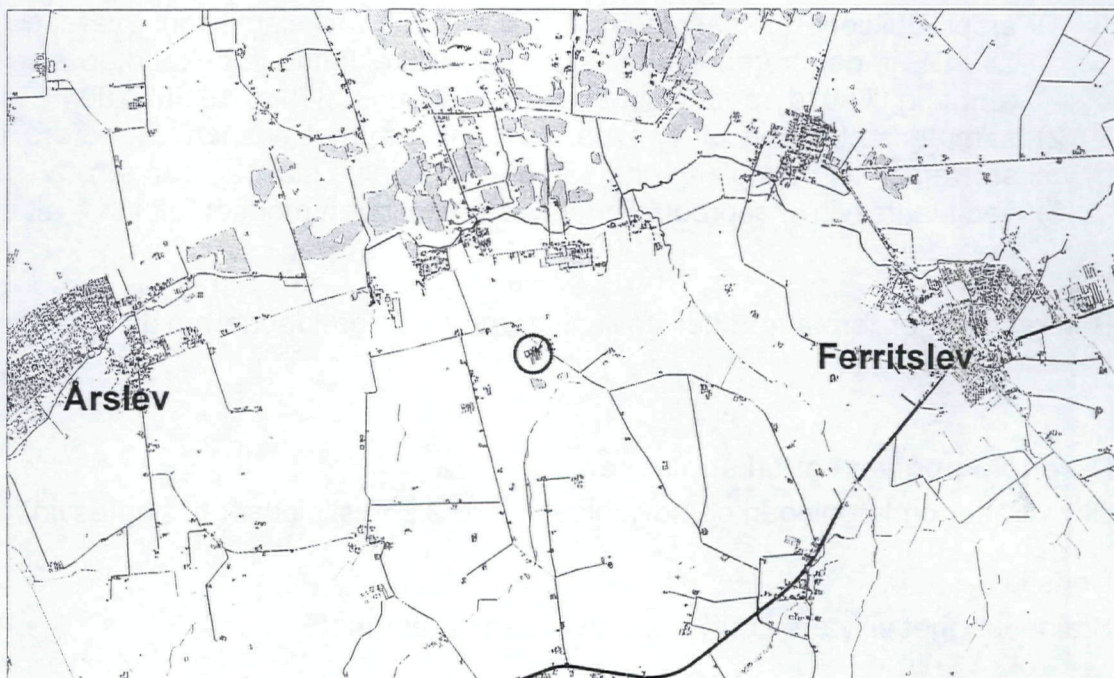
Amtet har vurderet på miljøeffekter af ændringen/udvidelsen og de påvirkninger som en merbelastning medfører. Der er således fra amtets side ikke foretaget en vurdering af påvirkningen fra den samlede produktion.

De tilpasninger som er blevet indarbejdet i projektet som følge af amtets screening forudsættes som værende en del af den ansøgte miljøgodkendelse.

Beliggenhed

Zonestatus

Ejendommen er beliggende i det åbne land mellem Ferritslev og Årslev.

¹ Bekendtgørelse nr. 942 af 16. december 2004 om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven

Afstandskravene anført i § 4 samt § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen² er ikke overholdt ved den valgte ændring af bygningerne. Der er mindre end 100 m fra bygninger der laves om, og besætningen er over 100 DE. Der findes således ikke grundlag for at stille særlige krav herom i den endelige godkendelse.

Øvrige relevante forhold er beskrevet i ansøgningsmaterialet (bilag).

Planmæssige forhold for området

Landbruget ligger i et område der reguleres af Regionplan for Fyns Amt. Den gældende plan er regionplan 2005-.

Indretning og drift

Dyrehold opgivet i antal dyr og DE

8.715 slagtesvin (30 til 102 kg) svarende til i alt 249 DE.

Variationer i ind- og afgangsvægten på grisene påvirker såvel gødningsproduktionen (og beregningen af antal DE) som lugtafgivelsen.

Det anbefales, at der stilles vilkår om, at der kan tillades en variation i ind- og afgangsvægten på 30-35 kg og 87-110 kg, under forudsætning af at:

- 1) årsproduktionen skal holdes på maksimalt 8.715 slagtesvin, svarende til 249 DE jf. den beregningsmetode, der er gældende jf. bekendtgørelse af ændring til husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 813 af 19. juli 2004,
- 2) sammensætningen af svin på stald må på intet tidspunkt medføre en større samlet belægning end 150.000 kg svin på stald ad gangen,
- 3) ved slagtesvin skal produktionen være kontinuert modsat "alt ind – alt ud" metoden.

Beregningen er foretaget efter anvisningerne i den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

Dyrehold opgivet i antal stipladser

Der vil efter omlægningen og udvidelsen være 2.250 stipladser til slagtesvin.

Driftstid

Staldanlægget vil være i drift alle ugens dage året rundt.

² Bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Ventilation

Der anvendes ventilationsanlæg af typen multistep i alle stalde. Det betyder at ventilationen er behovsstyret ved kun at anvende det nødvendige antal ventilatorer.

Se i øvrigt beskrivelse i ansøgningsmaterialet.

Kilder til forurening

Lugt

Der foreligger oplysninger i ansøgningsmaterialet om sammensætning og størrelse af lugtafgivelsen fra virksomhedens ventilationsanlæg i staldene efter udvidelsen af dyreholdet.

Miljøcentret har foretaget en teoretisk beregning af lugtafgivelsen efter modellerne i "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde"

I vurderingen af staldlugtemissionen til omgivelserne er der foretaget en sammenligning af lugtemissionen i henholdsvis det ansøgte dyrehold og lugtemissionen fra eksisterende dyrehold på ejendommen.

	Før	Efter
Konsekvensafstand	562 meter	638 meter
Zonestatus	Geneafstand	Geneafstand
Boligområde i byzone samt sommerhusområde	418 meter	465 meter
Byzoneområde i øvrigt samt landsby eller landzone med "samlet bebyggelse"	235 meter	261 meter
Boliger beliggende i landzone og uden for områder med "samlet bebyggelse"	132 meter	147 meter

Den samlede produktion giver anledning til 21.582 LE.

I forhold til byzone skønnes det at der vil der kunne opstå generende lugt i en afstand af ca. 465 m. De nærmeste boliger i denne kategori er beliggende 2000 m fra lugtcentrum i Rolfsted. De forventes derfor ikke at blive udsat for generende lugt.

I forhold til fritliggende boliger i landzone skønnes det at der vil der kunne opstå generende lugt i en afstand på ca. 147 m. De nærmeste boliger i denne kategori er beliggende ca. 120 m fra lugtcentrum. De forventes derfor fortsat at blive udsat for generende lugt.

Der vil ved omlægningen og udvidelsen ikke komme nye boliger ind i geneområdet.

Samlet lugtvurdering

Den samlede lugtudledning sænkes ved omlægningen. Nærmeste nabo vil også efter omlægningen ligge inden for det skønnede geneområde. Miljøcentret mener ikke der bør stilles vilkår om konkrete foranstaltninger for at afhjælpe lugtgener.

Eksempel på mulige lugtbegrænsende tiltag

- Proteinindholdet i foderet sænkes
- Opsætning af vandforstøvningsanlæg som fortrinsvis vander over gøde-arealet (ikke dokumenteret effekt)
- Lufthastigheden i ventilationsafkastene øges til over 10 m/s
- Ventilationsafkastene forhøjes.
- Styringen af ventilationen ændres så alle ventilatorer kun kobles ind efter behov og yder det maksimale når de kører (stepventilation). Derved sikres en højere hastighed på afkastluften
- Luftrensning (kemisk eller biologisk) (check BAT byggeblade)

Støj

Der vil forekomme støj i forbindelse med levering og afhentning af levende dyr.

Døde dyr afhentes af DAKA. Der er typisk afhentning én gang ugentligt. Døde større grise afhentes typisk dagen efter – i frostperioder eventuelt efter 2-3 dage. Der bliver etableret en ny fast plads med omsamling af vand til gyllebeholder, så nærmeste nabo ikke vil blive generet af lugt eller støj ved afhentning.

Der vil ligeledes forekomme støj i forbindelse med levering af råvarer til foder, kraftfoder m.v. 2 gange ugentligt.

Endelig vil der være kørsel med husdyrgødning Samlet bliver der omkring xx transporter til og fra ejendommen pr. uge.

Fra ventilationsanlæggene i staldene vil der forekomme støj.

Der er ikke korntørringsanlæg på ejendommen i dag.

I miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder er det anført at støjgrænser gældende for landbrugsbedrifter, herunder svinefarme, kan fastsættes som gældende for områder til blandet bolig og erhvervsbebyggelse og centerområder og de vejledende grænser er anført som 55/45/40 dB(A) for henholdsvis dag, aften og nat, målt i skel til nabobeboelse.

Det er miljøcentrets opfattelse at svinefarmen kan indrettes og drives således at driften ikke medfører overskridelse af de vejledende grænseværdier som foran anført.

Støv

Foderet tippes i påslag længst væk fra naboer. Det er miljøcentrets vurdering, at produktionsanlægget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Fluer/rotter

Der forventes at blive anvendt rovfluer og der vil blive kontraheret med et firma til rottebekæmpelse.

Ved eventuelle fluegener skal bekæmpelse ske jf. seneste "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", udarbejdet af Statens Skadedyrlaboratorium.

Spildevand

Er beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Afløbet i fyrrummet vil blive ledt til gyllebeholder.

Vask af SPF vogn vil foregå på fast plads med opsamling til gylletank.

Opvarmning

Er beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Affald

Kadavere opbevares på plads med fast bund og skal opbevares afskærmet (minimum af fast dække) således at der sikres imod rotter og omstrejfende dyr indtil afhentning til destruktion kan finde sted.

Øvrige oplysninger findes i ansøgningsmaterialet.

Husdyrgødning

Er beskrevet tilfredsstillende i ansøgningsmaterialet.

Der vil blive etableret fast plads til læsning af gylle ved den nye gylletank. Det er miljøcentrets vurdering at almindeligt "godt landmandskab" er tilstrækkeligt til at forhindre væsentlige gener i forbindelse med håndtering af husdyrgødning.

Udspretningsareal

De ejede arealer som modtager husdyrgødning fra produktionen på Skovløkkevej 8 er tilknyttet følgende adresser:

Adresse	Markblok nr.	Areal (ha)
Skovløkkevej 8	596129-89, 597130-66, 597130-63, 597130-71, 597129-85, 598130-40, 598130-42	50
I alt		50

Forpagtningsaftaler er lavet med:

Ejer	Matr.nr./markblok	Aftalens udløb	Areal (ha)
Niels Ulrich Nyboe	1A Tøjstrup HGD, m.fl.	-	140
I alt			140

Gødningsaftalerne er lavet med:

Ejer	Matr.nr.	Aftalens udløb	Areal (ha)
Kristian Andersen	1 DN Søbysøgård	løbende	78
I alt			78

Kort over arealerne er i ansøgningsmaterialet.

Der er i ansøgningen redegjort for et harmoniforhold på 0,93 DE pr ha, hvilket er bedre end de generelle 1,4 DE pr ha. Bestemmelser til kvælstoftilførsel af husdyrgødningsbekendtgørelsen overholdes.

Der skal dog gøres opmærksom på at fremtidige ændringer i udspretningsareal skal sendes til amtet for vurdering af om dette er omfattet af bestemmelserne om VVM pligt i henhold til reglerne i planloven.

Natur- og grundvandsforhold i relation til udspretningsarealerne

Det medfølgende regneark fra ansøgningsmaterialet udregnet på det fælles amtslige regneark ligger til grund for tal brugt i dette afsnit.

Der skal vurderes på

- **Overfladevand.** Størrelsen af afstrømning af næringsstoffer fra produktionen via overfladevande til recipienter f.eks. internationale naturområder/Natura 2000 områder. Afstrømningen sættes i forhold til målsætningen for området og udpegningsgrundlaget for området.

- **Grundvand.** Vandindvinding i området for udspredning af husdyrgødning og status for disse arealer (særlige drikkevandsinteresser, nitrutfølsomme områder).
- **Naturområder.** Er der internationale eller målsatte naturområder som påvirkes med kvælstof via NH_3 -fordampning?

Overfladevand

Fyns Amts har i deres screeningafgørelse redegjort for afstrømningsforhold og udpegningsgrundlag til ejendommens udspretningsarealer.

66% af ejendommens udspretningsarealer ligger i oplandet til Holkenhavn fjord der ikke må tilføres en større næringsstofbelastning.

Den resterende del ledes til Odense fjord der heller ikke bør tilføres en større næringsstofbelastning.

Grundvand

Miljøcentret mener at et eventuelt overskud af organisk kvælstof meget lettere bliver tilbageholdt og kan udnyttes ved den ansøgte udbringning af 0,93 DE pr. ha og miljøcentret finder ikke der kan stilles yderligere vilkår til reduktion af næringsstof udledning til overfladevandet inden for proportionalitetsprincippet.

Naturområder

Ammoniakfordampningen fra stald og lager forøges med ca. 540 kg kvælstof/år, og ammoniakfordampningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning forøges med ca. 240 kg kvælstof/år som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen.

Den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen vurderes at give anledning til øget belastning af et eng- og moseområde nord for ejendommen og en fredsskov nordøst for ejendommen

Der er ikke truffet foranstaltninger til at begrænse den samlede merudledning af ammoniakkvælstof som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen.

Eng- og moseområde nord for ejendommen

Eng- og moseområdet der ligger ca. 800 meter nord for ejendommen består af ekstremrigkær og overgangsrigkær. Det indeholder en række fredede orkidearter samt flere rødlistearter, der er sjældne i Danmark: Kær-fnokurt og Tykskulpet Brøndkarse, der begge er arter med så få eller små bestande, at de er særligt følsomme (Rødliste '90) samt Trenervet Snerre, der er i fare for at blive akut truet i nær fremtid (Rødliste '90 og '97). Derudover indeholder eng- og moseområdet også ekstremrigkærarten Butblomstret Siv, der er meget sjælden i Fyns Amt, samt plantearterne Leverurt, Eng-troldurt og en række Stararter, der alle er sjældne i Fyns Amt. Tålegrænsen vurderes at ligge i størrelsesordenen 15 kg kvælstof/ha/år.

Det vurderes, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen vil give anledning til en forøget afsætning af luftbåret ammoniakkvælstof på naturområdet på ca. 0,1 kg kvælstof/ha/år fra stald og lager. Baggrundsbelastningen er 18 kg kvælstof/ha/år. På grund af naturområdets ruhed er afsætningen fra baggrundsbelastningen 25,2 kg kvælstof/ha/år. Sammen med bidraget fra den nuværende produktion på 0,8 kg kvælstof/ha/år giver det en samlet lokal afsætning på ca. 26,1 kg kvælstof/ha/år. Hertil kommer bidrag fra andre lokale kilder.

En sikring af de eksisterende naturværdier kræver, at baggrundsbelastningen i lokalområdet reduceres. En minimal forøgelse af bidraget af husdyrproduktionen på ca. 60 gram N/ha/år vurderes ikke at være af betydning for levevilkårene for plantearterne i forhold til den eksisterende belastning på 26 kg N/ha/år.

Forhold til § 3 områder:

På naturområder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 må man ikke foretage ændringer i tilstanden.

Kortet er vejledende. Det er de faktiske forhold på arealet der afgør, om et areal er omfattet af naturbeskyttelsesloven eller ej. Der kan være arealer, som ikke er med på kortet, men som alligevel er omfattet af beskyttelsen.

Den beskyttede natur er søer og vandhuller på mindst 100 m², moser, enge, strandenge, strandsumpe, heder og overdrev, hvis de hver for sig eller i sammenhæng har et areal på mindst 2.500 m². Desuden er moser under 2.500 m² beskyttede, hvis de ligger ved beskyttede vandløb og søer.

Tilstanden i et beskyttet naturområde må ikke ændres - hidtidig praksis må fortsætte, men der må for eksempel ikke opdyrkes, gødskes eller sprøjtes mere end hidtil. Der må ikke ændres i terrænet eller tilplantes. Amtet kan i særlige tilfælde give dispensation, hvis ændringerne forbedrer naturforholdene.

Tålegrænser for naturområderne for påvirkning med ammoniak.

Tålegrænsen for kvælstof er i notatet for naturområde 1 nord for gården vurderet til 15,0 kg kvælstof pr. ha pr år.

Naturområde (navn og nr.)	Målsætning (A, B)	Udpegnings- Grundlag	Tålegrænse kg NH ₃ ha ⁻¹ år ⁻¹
1 nord for gården	A+B	Rødliste-ar- ter	15

De foreslåede tålegrænser fra SNS er ikke indarbejdet i den gældende regionplan som krav, og der er derfor ikke udarbejdet specifikke tålegrænser for de omtalte områder.

DMU har i 2005 beregnet den gennemsnitlige lokale baggrundsbelastning med kvælstof i Årslev Kommune til 18 kg N ha⁻¹ år⁻¹. Dette niveau er beregnet som et gennemsnit for 3 år og indføjet i det fællesamtslige regneark.

Kvælstof og fosfor

Uddrag fra det fælles amtslige regneark

Samlet oversigt over det totale næringsstof tab fra produktionen	Nuværende produktion (uden særlige miljøtiltag)	Fremtidig produktion (med særlige miljøtiltag)
kg N ab lager	22.629	24.086
kg P ab lager	4.478	4.096

Produktionen af kvælstof og fosfor fra dyreholdet er beregnet ud fra normtal (Danmarks Jordbrugsforskning beretning nr. 36 – 2001 Normtal for husdyrgødning).

Som det ses af skemaet er der i forhold til den fremtidige produktion gjort tiltag der mindsker miljøbelastningen fra produktionen i forhold til den aktuelle produktion med hensyn til fosfor.

Kvælstof

Produktionens tab af kvælstof er opgjort i nedenstående tabel:

Beregnet kvælstof tab (kg) fra husdyrproduktionen på ejendommen: udvaskning fra udspredningsarealerne (inkl. baggrundsbelastning) og ammoniakfordampning	Nuværende produktion uden særlige miljøtiltag	Fremtidig produktion med særlige miljøtiltag
Samlet N overskud på udbringningsarealerne	2735	2523
Samlet ammoniakfordampning (luftbåret kvælstof)	5369	5875
- heraf fordampning fra stald og lager	3565	3828
- heraf udledt til overfladevand	1231	1139

Tabellen viser, at det samlede tab af kvælstof fra ansøgte produktion udgør ca. 2.523 kg kvælstof pr. år og fordampningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning udgør ca. 2.047 kg kvælstof pr. år. 5.875 er samlet inkl. stald og lager.

Udvaskning af kvælstof

Den samlede udvaskning af kvælstof er ca. 2.523 kg kvælstof pr. år, heraf til overfladevandet ca. 1225 kg kvælstof pr år. Dette svarer til en samlet udvaskning på 9,4 kg N ha⁻¹ år⁻¹ heraf ledes 4,2 kg N ha⁻¹ år⁻¹ til overfladevand.

Fordampning af kvælstof

Der er foretaget en beregning af ammoniakfordampningen (stald, lager og udbringning) til 5.875 kg N/år. Heraf stammer de 3.828 kg kvælstof/år fra fordampning fra stald og lager.

I det fællesamtslige regneark kan depositionen af kvælstof fra staldene og ved udbringning af husdyrgødningen på naturområderne nr. 1 beregnes til 0,1 kg N ha⁻¹ år⁻¹.

Fyns Amt har i VVM-screeningen vurderet at det ikke er nødvendigt at foretage forureningsbegrænsende tiltag i forhold til moseområdet nord for ejendommen. I det man via amtets administrationsgrundlag accepterer op til 0,1 kg N/ha/år. I dette tilfælde er det 0,06 kg afrundet til 0,1kg, og miljøcentret tilslutter sig amtets vurdering, og finder ikke der er anledning til at stille vilkår om forureningsbegrænsende tiltag.

Fosfor

Ejendommens fosforbalance (kg fosfor år ⁻¹)	Nudrift, uden miljømæssige tiltag	Fremtidig produktion med tiltag
Fosfor i husdyrgødning	4478	4096
Fosforoverskud (total kg P)	0	0
Fosforoverskud (kg P ha ⁻¹)	0	0

Miljøcentret vurderer, at der skal stilles vilkår om at det skal dokumenteres at fosforregnskabet overholdes.

Miljømål jf. regionplanen

1. Aktiviteterne må ikke have negative konsekvenser for de arter og naturtyper, de internationale naturbeskyttelsesområder på land er udpeget for^{3 4}.
2. Aktiviteterne må ikke være til hinder for opfyldelse af naturkvalitetsmålene for de højt mål-satte naturområder på land.
3. Aktiviteterne må ikke medføre større næringsstofbelastning af følsomme vandområder
4. Udvaskningen af nitrat fra udbringningsområder beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder må ikke øges.

Vurdering af næringsstofbelastning på arealer/recipienter

Miljøcentrets vurdering

På baggrund af den i ansøgningen fremlagte fosforproduktion fra husdyrbruget er det vurderet, at landbrugsproduktionen ikke vil medføre overskud af fosfor. Udledningen af fosfor til nævnte vandområder vil blive reduceret i forhold til udledningen ved tilladte produktion.

Ved seneste tilretning af projektet, vil der - med samme beregningsgrundlag, som anvendt af amtet - ske en reduktion af den samlede udvaskning af kvælstof til oplandene til søer og hav svarende til 100 kg N/år. Produktionsudvidelsen skulle således ikke medføre øget udvaskning i forhold til eksisterende produktion.

³ BEK nr 477 af 7 juni 2003 Bekendtgørelse om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder. §§4 og 6

⁴ Lov nr 1150 af 17 december 2003 Lov om miljømål m.v for vandforekomster og internationale naturbeskyttelseområder.

Samlet

Miljøcentret vurderer at udvidelsen næppe kan give anledning til en væsentlig påvirkning af et internationalt naturbeskyttelsesområde, jf. § 6 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder. Det anbefales indføjet i godkendelsen at:

Med hensyn til udvidelsens eventuelle påvirkning af "området nord for gården" er det vurderet, at de i ansøgningen beskrevne tiltag vedrørende reduktion af kvælstof- og fosforbelastningen vil medføre, at udvidelsen ikke vil indebære forringelse af naturtyper eller af områderne som levesteder, eller vil medføre forstyrrelser, som har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for at beskytte.

Forureningsbegrænsende foranstaltninger, herunder også BAT

Alle tiltag som ansøger er kommet med og som er indarbejdet i projektet er omtalt i ansøgningsmaterialet.

Risikobetonede aktiviteter

Forureningsrisikoen ved håndtering af husdyrgødning i øvrigt, brændselsolie, veterinære hjælpemidler samt døde dyr vurderes i øvrigt at være lav.

Samlet miljøteknisk vurdering**Relationer til miljøbeskyttelsesloven**

Husdyrproduktioner med mere end 210 dyreenheder i slagtesvin er omfattet af:

- § 33 i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 af lov om miljøbeskyttelse med senere ændringer.
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed.
- Reglerne i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/97 om godkendelse af husdyrbrug.
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 944 af 16. september 2004 om miljøregulering af visse aktiviteter.
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/97 om godkendelse af husdyrbrug.

Produktionen og forslag til vilkår

Ud fra redegørelsen vurderer miljøcentret, at der ikke er behov for at stille mange særlige vilkår, da produktionen er beskrevet til at foregå efter god hensyntagen til og tanke for det omgivende miljø. Der er herunder oplyst nogle forhold som ud over de generelle vilkår, bør inddrages under overvejelserne til udfærdigelse af godkendelsen.

- Beskrivelse af den højest tilladelige årsproduktion angivet ved antal dyr og vægtkategori, samt samlet maksimale masse af dyr på stald ad gangen, som grænse for produktionsenhedens størrelse.
- Der skal bl.a. udarbejdes næringsstofbalancer for kvælstof og fosfor for den samlede bedrift.
- Godkendelsen skal udformes så der kan stilles krav om gennemførelse af foranstaltninger til afhjælpning af lugtgener, såfremt der konstateres gener som efter tilsynsmyndighedens (Årslev Kommune) opfattelse er væsentlige.
- Der skal stilles krav om overholdelse af vejledende støjgrænser jf. miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder.
- Befæstet plads med kadaverkappe til opbevaring af kadavere.
- Al vask af maskiner, udstyr og dyretransportvogne samt påfyldning af sprøjte skal ske på befæstet plads med afløb til opsamlingsbeholder. Dette spildevand må udsprede sammen med gylle.

Jan Kronborg